

Nr 224.

Av herr **Ekdahl m. fl.**, angående utredning om en förstärkning av akademisk forskning och undervisning rörande samtida svenska samhällsförhållanden.

Under de senaste åren har gång efter annan framhållits, att senare tids svenska samhällsutveckling endast i ringa utsträckning är föremål för undervisning och forskning vid våra universitet och högskolor. Vissa förhållanden och problem, som härvid äro av betydelse, uppmärksammas visserligen inom ramen av nu föreliggande läroämnen, såsom nationalekonomi, statskunskap och praktisk filosofi, men någon samlad behandling av samtida samhällsfrågor och samhällsrörelser förekommer icke.

I all synnerhet förefaller det vara en brist, att *de stora folkrörelserna* i stort sett falla utanför det akademiska arbetet. Dessa rörelser äro av central betydelse i det moderna samhället över huvud och alldeles särskilt i Sverige. Det beräknas att omkring halva den svenska befolkningen är ansluten till skilda folkrörelser. Dessa rörelser representera uppfattningar rörande alla de problem, med vilka den svenska demokratin arbetar. Deras verksamhet har varit och är alltjämt av utomordentlig betydelse för folkets medborgerliga fostran. Det innebär ingen överdrift att säga, att de genom sin inriktning och styrka äro ett värn för den svenska folkstyrelsen. Ett studium av folkrörelserna blir till väsentlig del detsamma som ett studium av det moderna svenska samhället och dess viktigaste problem.

Enligt vår uppfattning är det under dessa förhållanden klart, att större uppmärksamhet inom akademisk forskning och undervisning borde ägnas dessa rörelser. Kanske i första rummet för blivande lärare och journalister, men även för studerande, som ämna ägna sig åt andra socialt betonade yrken, borde åtminstone en möjlighet givas att bedriva studier på detta område. Ett närmare utforskande av folkrörelserna skulle fylla en betydande lucka i vår historiska kunskap. För folkrörelserna själva vore det av stort gagn att äga den anknytning till objektivt arbetande vetenskap. För den svenska folkstyrelsen skulle en mera ingående belysning av de krafter, som betinga dess vitalitet, vara en vinning.

Det är uppenbart, att en utvidgning av vår akademiska organisation på denna punkt icke kan komma till stånd utan föregående utredning. Vi få därför hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla om utredning på vad sätt en förstärkning av akademisk forskning och undervisning rörande samtida svenska samhällsförhållanden, i synnerhet de svenska folkrörelserna, lämpligen kan åstadkommas.

Stockholm den 23 januari 1943.

Thorvald Ekdahl.

Sigvard Cruse.

Wald. Svensson.

Gunnar Sundqvist.

Sam. B. Norup.

Ernst Eriksson
i Stockholm.

Folke Kyling.
